

TISKOVÁ ZPRÁVA – Praha 02. 10. 2024

Pražské služby, a. s.
Pod Šancemi 444/1
CZ 190 00 Praha 9

Bomby od párty plynů ani žádné jiné velké tlakové lahve neházejte do popelnic! Jejich exploze komplikují zpracování odpadu v hlavním městě

V Praze se rozmohl takový nešvar. Lidé vyhazují velké tlakové lahve do černých popelnic na směsný komunální odpad, například bomby od takzvaných párty plynů a občas i další. Jejich exploze však komplikují energetické zpracování odpadu ve spalovně ZEVO Malešice. Pražské služby proto připomínají občanům i návštěvníkům města, že tento druh obalu rozhodně není možné odložit bez rozmyslu jen tak někam. Za určitých podmínek přijmou velké tlakové lahve od oxidu dusného ve sběrných dvorech nebo třeba v některých kovošrotech. Ministerstvo životního prostředí zároveň upozorňuje výrobce a distributory, že se i na tyto obaly vztahuje zákonná povinnost zpětného odběru. Za její nedodržení hrozí pokuta až do výše 10 milionů korun.

Česká metropole se v rámci svozu a zpracování odpadu potýká s novou výzvou, narůstajícím množstvím tlakových lahví a bomb od párty plynů, především oxidu dusného, známého pod označením rajský plyn. Pražské služby proto vyzývají občany, aby je neodkládali do popelnic. Prokazatelně a zcela vyprázdněné, bez ventilu a přeřezané přijmou tyto velké tlakové lahve od oxidu dusného jako kov ve sběrných dvorech nebo třeba v některých výkupnách druhotných surovin a kovošrotech. „Nádoby se stlačenými plyny jsou nebezpečné kvůli vysokému tlaku uvnitř. Vlivem tepla nebo poškození mohou explodovat, způsobit vážná poranění a poničit techniku nebo zařízení, což se nám v ZEVO Malešice skutečně děje. Na půdě samotné spalovny s tím ale v současnosti bohužel nic nezmůžeme. Možnost účinně vytržít velké tlakové lahve ze směsného komunálního odpadu v jeho objemu z celé Prahy momentálně neexistuje,“ říká tiskový mluvčí Pražských služeb Alexandr Komarnický.

Tlakové lahve rozhodně nepatří do popelnic

Velké tlakové nádoby jako objemnější plynové kartuše, hasicí přístroje, propan-butanové, kyslíkové, héliové lahve, ty od oxidu dusného a podobně se otvory do šedých kontejnerů většinou nevejdou, lidé je proto vyhazují do černých popelnic na směs. Obojí je přitom špatně, navíc jde o hazard se zdravím a majetkem druhých. Směsný komunální odpad z celé metropole míří do ZEVO Malešice k energetickému využití. Tady z něj vzniká elektřina a teplo pro cca 20 000 domácností. „Výbuchy velkých tlakových lahví ale mohou za určitých podmínek zastavit provoz celé spalovny a významně ohrozit bezpečnost osob i používané technologie při svozu a zpracování, což se může projevit negativně na celém odpadovém hospodářství hlavního města, pokud by došlo třeba k delší nucené odstávce spalovny z důvodu oprav,“ doplňuje náměstkyně primátora pro oblast životního prostředí Jana Komrsková.

Od jara roku 2023 hlásí ZEVO Malešice rapidní nárůst počtu explozí v kotlích několikrát týdně. Tyto výbuchy jsou způsobené ne zcela vyprázdněnými tlakovými nádobami. Průměrně jednou měsíčně pak dochází k nucenému odstavení některého z kotlů. Jedna taková oprava vychází na zhruba 100 až 200 tisíc korun. Jen pro ilustraci: za jediný týden jsou pracovníci spalovny schopni najít i cca 120 kusů tlakových lahví ve výstupní škváře. Ostatní spalovny v ČR nic podobného takřka nevidují. Podle zkušeností ze zahraničí jde o problematiku metropolí a velkých měst, kde bují obchod s párty plyny. „Oxid dusný neboli rajský plyn je podle veřejně dostupných informací zneužíván k omamným účelům napříč Evropou. V tuzemsku chybí ze strany výrobců nebo distributorů zpětný odběr těchto nádob, v té souvislosti jsme podali podnět k řešení příslušným institucím, jako jsou MHMP, MŽP, MPO nebo AOS EKO-KOM a téma řešíme i na základě spolupráce s ČAOBH,“ vysvětluje ředitel ZEVO Malešice Aleš Bláha.

TISKOVÁ ZPRÁVA – Praha 02. 10. 2024

Pražské služby, a. s.
Pod Šancemi 444/1
CZ 190 00 Praha 9

Exploze ohrožují chod celé spalovny

Rošt i kotel jsou na určitý přetlak konstruované. Pokud tu ale exploduje větší tlaková nádoba v nevhodné poloze, může za určitých podmínek dojít k poškození roštu nebo stěn kotle s keramickou vyzdívkou. To se už v pražském ZEVO Malešice nejednou stalo, kotel musela obsluha odstavit a poškozené litinové roštnice vyměnit. Po opravě se pak linka obratem vrátila do provozu. Pokud by však došlo k současnému vyřazení všech kotlů, musel by být veškerý směsný komunální odpad odkloněný na skládky. Tomu se snaží Pražské služby vyhnout.

Podobné odstávky z důvodů oprav po explozích jsou spojené s vysokými náklady. *„Důrazně proto žádáme občany, aby žádné tlakové nádoby neházeli do popelnic. Třeba po propanbutanu je možné prázdnou zálohovanou bombu vrátit, nebo ji nechat znovu naplnit. Hasicí přístroje zase odevzdejte specializovaným firmám. Prosíme, vždy si ověřte správný postup likvidace, nebo možnosti vrácení u výrobce či prodejce. Tento druh odpadu prostě není možné jen tak někam odložit bez rozmyslu,“* připomíná Komarnický.

Možným řešením je zpětný odběr

Pražské služby ve spolupráci s Magistrátem hlavního města Prahy hledají zároveň nejlepší možné řešení pro veřejnost. Usilují o to, aby se bomby od oxidu dusného vůbec nedostaly do směsného komunálního odpadu, když je na ně podle odborníků možné nahlížet jako na cenný kov, který se dá recyklovat donekonečna. Jejich cílem je, aby občané přesně věděli, kam takový odpad odložit. Ideálně v rámci zpětného odběru, který vychází z principu individuální odpovědnosti výrobce zajistit nakládání s výrobky po ukončení jejich životnosti.

V reakci na celou tuto záležitost upozornilo Ministerstvo životního prostředí České republiky subjekty, které uvádějí na trh tlakové nádoby s oxidem dusným (zejména tzv. šlehačkové bomby), na nutnost dodržovat zákon o obalech. *„V případě těchto tlakových nádob, dodávaných konečným spotřebitelům, se jedná o prodejní obaly, u kterých je potřeba plnit veškeré povinnosti, zejména zpětný odběr a využití odpadu z těchto tlakových nádob. V případě, že dodavatelé na trh nesplní povinnost zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů, hrozí danému subjektu nebo osobě pokuta až do výše 10 milionů korun,“* uzavírá ředitel odboru cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí Jan Maršák.

Alexandr Komarnický

Tiskový mluvčí

+420 704 657 973

alexandr.komarnicky@psas.cz